

Aleš Bobek: Čas a bezčasí ve fotografiích Miroslava Tichého

Posudek vedoucího práce

Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku, která teorii fotografie zajímá dlouhodobě, tedy na vztah mezi fotografií a časem. A dostává se nám zde určitých reformulací standardního pojetí této otázky. Obvykleji je fotografie chápána jako řez časovým proudem, fosilizace momentu. V případě Tichého fotografií se však objevují pochybnosti o tomto konceptu. Díky zjevnému rozostření fotografií a jejich tématické neměnnosti jsme tu údajně spíše svědky jakési nehybnosti či měkkosti času, který zdánlivě neplyne. Autor práce srovnává povahu snímků s životem fotografa a historickým obdobím, v němž tvořil a nachází mezi těmito kategoriemi paralely, které představuje právě jisté zbrzdění času, s nímž se ve fotografické tvorbě moc často nesetkáváme. Autor srovnává tvorbu Tichého i s jinými fotografy, u nichž možná ne zcela jasně formuluje opoziční pojetí (Bresson by asi měl být vnímán více jako fotograf rychlosti, pohybu v kontrastu k Sudkovi, který podobně jako Tichý spíše setrval na místě, nicméně na rozdíl od Tichého setrval u věcí v jejich hmotě, naproti čemuž Tichého postupy hmotu dematerializují). Autor uvádí svou práci několika koncepcemi času, se kterými se setkáváme v dějinách filosofie. Dále se zabývá formálním rejstříkem Tichého snímků a nakonec se snaží teoreticky artikulovat roli času v jeho snímcích. Práce dospívá k jednomu z dílčích závěrů, ke srovnání Tichého fotografií a Bergsonovy filosofie času, což představuje zajímavý návrh interpretace, která se v literatuře o tomto fotografovi dosud nevyskytla. Možná ještě mohly být zmíněny otázky stopy a indexového znaku ve vztahu k fotografii, o kterých píše třeba R. Krauss. Nicméně různých interpretačních klíčů bylo v práci navrženo dost a i závěr a syntéza těchto náhledů působí konzistentně a adekvátně. Někdy jsme svědky nedostatečně rozvedené teoretické myšlenky,

kteřá je potlačena díky trochu naddimenzovanému využívání citací. Vlastní autorovy teoretické vývody by mohly být propracovanější, někdy jsou pouze načrtnuty. Práce však myslím Tichého tvorbu rozebírá smysluplně a otevírá její nové pojetí, které se dosud nevyskytlo. Navrhuji její hodnocení známkou 2.

Václav Hájek